

Sbírka zákonů a nařízení republiky Československé

Částka 37.

Vydána dne 29. dubna 1946.

Cena Kčs 1.—.

OBSAH

- (74.—76.) 74. Ustavní zákon o udělení státního občanství krajanům vracejícím se do vlasti.
75. Zákon o přiznávání hospodářských a právních úlev krajanům vracejícím se do vlasti, zejména z Maďarska. — 76. Zákon o zrušení a o změně soudních rozhodnutí v občanských věcech právních z doby nesvobody.

74.

Ústavní zákon

ze dne 12. dubna 1946

o udělení státního občanství krajanům vracejícím se do vlasti.

Prozatímní Národní shromáždění republiky Československé usneslo se na tomto ústavním zákoně:

§ 1.

(1) Čechům a Slovákům, kteří jsou občany cizího státu nebo bezdomovci a kteří se přistěhovali nebo přistěhují na území Československé republiky na podkladě československé úřední přesídlovací akce, udělí se československé státní občanství, požádají-li o ně do dvou let ode dne počátku účinnosti tohoto zákona a nebudou-li tomu brániti důvody veřejného zájmu zvláštního zřetele hodné. O žádosti rozhodne ministerstvo vnitra. Až do vyřízení takové žádosti považuje se žadatel za československého státního občana, vydalo-li mu ministerstvo vnitra osvědčení o správně podané žádosti.

(2) Nerozvedené manželky a nezletilé děti nabývají státního občanství spolu s manželem, otcem, nemanželskou nebo ovdovělou matkou, jsou-li do žádosti jejich pojaty a ministerstvo vnitra je z nabytí nevyloučí z důvodu uvedeného v odstavci 1. Ustanovení odstavce 1 poslední věty se vztahuje i na ně.

(3) O výkonu slibu věrnosti Československé republice platí všeobecné předpisy

(4) Nabytí-li některá osoba podle tohoto zákona československého státního občanství, aniž nabytí i domovského práva v některé obci Československé republiky, nabude domovského práva v obci, v níž se po příchodu na území Československé republiky jako v řádném bydlišti usadí.

(5) Ministerstvo vnitra může vyhláškou v Úředním listě přenést svou působnost podle tohoto zákona na jiné orgány veřejné správy

§ 2.

(1) Čechům, Slovákům a příslušníkům jiných slovanských národů, kteří jsou občany cizího státu nebo bezdomovci, kteří se přistěhovali nebo přistěhují na území Československé republiky po osvobození tohoto území od nepřátelské okupace a u nichž jsou jinak splněny předpoklady § 1, může býti uděleno československé státní občanství, požádají-li o ně do dvou let ode dne počátku účinnosti tohoto zákona a osvědčí-li, že nebyli nikdy trestáni pro těžký delikt, spáchaný z pohnutek nízkých nebo nečestných, neprohřešili se proti zájmům republiky Československé a jejím vůdčím zásadám a nepřipadnou na obtíž veřejné dobročinnosti. O žádosti rozhodne ministerstvo vnitra podle volné úvahy. Až do vyřízení takové žádosti považuje se žadatel za československého státního občana, vydalo-li mu ministerstvo vnitra osvědčení o správně podané žádosti.

(2) Ustanovení § 1, odst. 2 až 5 platí obdobně i tu.

§ 3.

Pisemnosti a úřední vyhotovení k provedení tohoto zákona jsou osvobozeny od poplatků a dávek za úřední úkony ve věcech správních.

§ 4.

Tento zákon nabývá účinnosti dnem vyhlášení; provede jej ministr vnitra v dohodě se zúčastněnými ministry

Dr. Beneš v r.

Fierlinger v. r.

Nosek v. r.

75.

Zákon

ze dne 12. dubna 1946

o přiznávání hospodářských a právních úlev krajanům vracejícím se do vlasti, zejména z Maďarska.

Prozatímní Národní shromáždění republiky Československé usneslo se na tomto zákoně

§ 1.

(1) Čechům a Slovákům, kteří se přistěhovali (navrátili) na území Československé republiky po osvobození tohoto území od nepřátelské okupace nebo se na ně přistěhují (navrátí), ať již na podkladě československé úřední přesídlovací akce nebo i bez souvislosti s ní, mohou býti na základě vládního nařízení vydaného podle odstavce 4, jsou-li československými státními občany nebo považují-li se za ně podle ústavního zákona ze dne 12. dubna 1946, č. 74 Sb., o udělení státního občanství krajanům vracejícím se do vlasti, přiznány hospodářské a právní úlevy, jejichž je třeba k tomu, aby se jim umožnilo nebo usnadnilo nastoupení či provozování povolání (zaměstnání) přiměřeného jejich

dosavadnímu povolání (zaměstnání). Takové úlevy mohou záležet zejména v povolení výjimek z různých zákazů, dále v prominutí nebo zmírnění požadavků předepsaných pro dosažení určitých oprávnění, ve stanovení přednostního či výhodnějšího posuzování při úředním rozhodování, ve zkrácení nebo prodloužení lhůt a pod.

(2) Ustanovení odstavce 1 lze užítí také ve prospěch příslušníků jiných slovanských národů, u nichž jsou dány předpoklady stanovené v první větě odstavce 1.

(3) Čechům a Slovákům, kteří se přestěhují na území Československé republiky z Maďarska na podkladě dohody mezi Československou republikou a Maďarskem o výměně obyvательства, podepsané dne 27. února 1946, se poskytuje za nemovitosti, které prokazatelně vlastnili v Maďarsku, a jejich vlastnictví přešlo na maďarský stát, plná náhrada. Tato náhrada jakož i náhrada za jiná majetková práva prokazatelně zanechaná v Maďarsku, bude těmto osobám přiznána z majetkových podstat a práv, přešlých na československý stát podle čl. VII uvedené dohody

(4) Podrobnosti, zejména pokud jde o druh a rozsah úlev uvedených v odstavci 1, o podmínky pro jejich přiznání, po případě o jejich časové omezení, stanoví vláda nařízením.

§ 2.

Tento zákon nabývá účinnosti dnem vyhlášení; provedou jej všichni členové vlády

Dr. Beneš v r.

Fierlinger v. r.

Gottwald v r.

Dr. Stránský v. r.

Široký v. r.

Dr. Šrámek v. r.

Uršiny v. r.

Masaryk v. r.

gen. Svoboda v. r.

Dr. Ripka v. r.

Nosek v. r.

Dr. Šrobár v. r.

Dr. Nejedlý v r.

Dr. Drtina v r

Kopecký v. r.

Lausman v. r.

Duriš v. r.

Dr. Pieter v. r.

gen. Hasal v. r.

Hála v r.

Dr. Soltész v. r.

Dr. Procházka v. r.

Majer v. r.

Dr. Clementis v. r.

gen. Dr. Ferjenčík v. r.

Lichner v r.

76.

Zákon

ze dne 9. dubna 1946

o zrušení a o změně soudních rozhodnutí
v občanských věcech právních z doby
nesvobody.

Prozatímní Národní shromáždění republiky
československé usneslo se na tomto zákoně.

§ 1.

Vymezení soudních rozhodnutí,
na která se vztahuje tento zákon.

(1) Soudními rozhodnutími se rozumějí
v tomto zákoně rozhodnutí vydaná v občanských
věcech právních soudy v zemích České
a Moravskoslezské, ať řádnými či mimořádnými,
jakož i rozhodčí výroky vydané na tomto
území, pokud těmito rozhodnutími nebo výroky
byla právní věc zcela nebo zčásti vyřízena.

(2) O rozhodnutích soudů vyšších stolic
mimo země Českou a Moravskoslezskou platí
tento zákon, pokud v první stolici rozhodoval
soud se sídlem v zemi České nebo Moravsko-
slezské.

§ 2.

Podmínky návrhu na zrušení ne-
bo na změnu soudních rozhod-
nutí.

Soudním rozhodnutím lze — mimo případy
upravené obecnými nebo zvláštními ustanove-
ními — odporovati a domáhati se jich zrušení
nebo změny za podmínek vymezených v článku
II, čl. 6, odst. 1 a 3 a odst. 5, větě první zákona
o obnovení právního pořádku (příloha k zá-
konu ze dne 19. prosince 1945, č. 12 Sb. z ro-
ku 1946).

§ 3.

Příslušnost.

(1) Rozhodnutí o odporu je příslušný soud,
který v odpor vzaté rozhodnutí vydal, odpor-
uje-li se však zároveň několika rozhodnutím
vydaným v téže právní věci soudy rozličných
stolic, je výlučně příslušný soud mezi nimi nej-
vyšší.

(2) Není-li v zemích České a Moravskoslez-
ské soud, který by byl příslušný podle předchá-
zejícího odstavce, je odpor podati u soudu, kte-
rý by byl v první nebo ve vyšší stolici příslušný,
kdyby věc byla zahájena až po účinnosti tohoto
zákona. Přitom se, co se týká příslušnosti
v první stolici, hledí jen k důvodům založivším
příslušnost soudu, který v první stolici rozhodl.

(3) Jde-li o odpor proti rozhodčímu výroku,
je příslušný soud, který by byl pro věc, o níž
jde, příslušný, kdyby nebylo smlouvy o roz-
sudím.

Řízení o odporu.

a) V občanských věcech sporných.

§ 4.

(1) V občanských věcech sporných uplat-
ňuje se odpor žalobou, žaloba musí zejména
obsahovati:

1. označení rozhodnutí, kterému se odporuje,
2. označení důvodu odporu (článek II, čl. 6,
odst. 1, písm. a) až c) a odst. 3 zákona o obno-
vení právního pořádku) a skutečnosti a prů-
vody k jeho doložení,
3. okolnosti podstatné pro posouzení přísluš-
nosti dovolaného soudu,
4. prohlášení, zda se navrhuje zrušení nebo
změna rozhodnutí, které se bere v odpor, a v ja-
kém rozsahu, a jaké jiné rozhodnutí ve věci
samé se má státi.

(2) Žalobu může podati strana původního
sporu, její dědicové a ve veřejném zájmu také
státní zástupce. Žalovanou stranou je strana
původního sporu nebo její dědicové, není-li
jich, ustanoví soud, u kterého je žaloba podána,
opatrovníka k provedení řízení podle tohoto
zákona.

§ 5.

(1) O zrušení rozhodnutí může soud rozhod-
nouti bez ústního jednání. Zrušením vstupuje
spor do stavu, v jakém byl před vydáním zru-
šeného rozhodnutí.

(2) Soud může bez ústního jednání rozhod-
nouti také o změně rozhodnutí, jde-li jen
o otázky právní anebo jsou-li okolnosti, o které
se odpor opírá, prokázány veřejnými listinami
přiloženými k žalobě v prvopise nebo v ověře-
ném opise a byla-li věc jinak po skutkové strán-
ce náležitě probrána.

(3) Soud může rozhodnutí zrušiti také
tehdy, když se navrhuje jeho změna, ale věc
není po skutkové stránce náležitě probrána.

§ 6.

Pokud není v předcházejících paragrafech ustanoveno jinak, platí přiměřeně ustanovení civilního řádu soudního o žalobě o obnovu.

§ 7

Až do rozhodnutí o odporu může soud, u kterého byl odpor uplatněn, na návrh odložit exekuci a zajišťovací úkony, povolené podle rozhodnutí, kterému se odporuje, lze-li podle okolností případu míti za to, že návrhu na zrušení nebo na změnu soudního rozhodnutí bude pravděpodobně vyhověno. Proti rozhodnutí o odkladu není samostatný opravný prostředek, soud je však může kdykoliv na návrh nebo z úřední moci změnit.

§ 8.

(1) Byla-li na základě soudního rozhodnutí, kterému se odporuje, převedena držba věci movité nebo nemovité na odpůrce odporovatelova, může soud na návrh odporovatelův svěřit mu držbu věci movité nebo uvést ho v držbu věci nemovité ještě před rozhodnutím ve věci hlavní, má-li podle okolností případu za to, že návrhu na zrušení nebo na změnu soudního rozhodnutí bude pravděpodobně vyhověno, a je-li převedení držby v zájmu odporovatelově; soud může převod držby vázati na složení přiměřené jistoty

(2) Proti takovému rozhodnutí není samostatný opravný prostředek, soud je však může kdykoliv na návrh nebo z moci úřední změnit.

§ 9.

Řízení o odporu je prosto kolků a poplatků.

§ 10

b) V jiných občanských věcech právních.

(1) V jiných občanských věcech právních uplatňuje se odpor návrhem; o návrhu se jedná a rozhoduje v řízení předepsaném pro rozhodnutí, kterému se odporuje.

(2) Jinak platí přiměřeně ustanovení §§ 4 až 9 o odporu proti rozhodnutím v občanských věcech sporných.

§ 11.

Účinnost a provedení.

Tento zákon nabývá účinnosti dnem vyhlášení a platí v zemích České a Moravskoslezské; provede jej ministr spravedlnosti.

Dr. Beneš v. r.

Pierlinger v. r.

Dr. Dřina v. r.